

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Številka: 007-201/2023-1

Ljubljana, 6. september 2023

EVA 2023-2570-0071

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Sklep o določitvi povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh za obdobje od 2023 do 2026 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 11. člena in prvega odstavka 38. člena Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list RS, št. 132/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Sklep o določitvi povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh za obdobje od 2023 do 2026, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara KOLENKO HELBL
GENERALNA SEKRETARKA

Prejmejo:

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, 1000 Ljubljana.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
– mag. Tanja BOLTE, generalna direktorica Direktorata za okolje, MOPE		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Za proizvajalce, ki dajejo na trg v RS plastične proizvode za enkratno uporabo iz dela C Priloge 1 Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list, št. 132/22; v nadaljnjem besedilu: Uredba), ki so vsebniki pijač do treh litrov, lahke plastične nosilne vrečke, zavitki in ovoji, lončki za pijače, posodice za živila, vlažilni robčki, baloni, tobačni izdelki s filtri in filtri, ki se tržijo za uporabo s tobačnimi izdelki, Uredba določa sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: sistem PRO) s skupinskim izpolnjevanjem obveznosti. Proizvajalci, ki dajo na trg v RS prej omenjene proizvode, bodo morali v okviru sistema PRO javnim sistemom za čiščenje javnih površin plačevati stroške čiščenja okolja zaradi odvvrženih smeti, ki izvirajo iz teh proizvodov, ter naknadnega prevoza in obdelave teh smeti, pa tudi stroške zbiranja in poročanja podatkov o proizvodih, danih na trg v RS, in pridobivanja podatkov o nastalih odpadkih iz teh proizvodov. Za pregledno in sorazmerno porazdelitev stroškov čiščenja smetenja med proizvajalci je v prvem odstavku 11. člena Uredbe predpisana metodologija izračuna teh stroškov, ki temelji na deležu odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh in jih Vlada RS objavlja v tem sklepu ter deležu plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, ki se dajo na trg v RS, katerih podatki bodo znani v prvi tretjini leta 2024. Za določitev deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh je ministrstvo preko javnega naročila izbralo laboratorij, ki ima pridobljeno akreditacijo za vzorčenje odpadkov v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025. Sortirna analiza smeti je bila izvedena v zimskem in pomladno - poletnem obdobju v letu 2023 pri izvajalcih obvezne občinske gospodarske javne službe čiščenja in vzdrževanja javnih površin in pri upravljavcih državnih cest. Skupno je bilo odvzetih in analiziranih 300 vzorcev odpadkov. Za sorazmerno porazdelitev stroškov med posameznimi nosilci skupnih načrtov določi Vlada RS povprečne deleže plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela C Priloge 1 Uredbe, danih na trg v RS s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. aprila tekočega leta za preteklo koledarsko leto. Povprečni deleži se določijo v skladu z metodologijo iz podpoglavja 3.2 iz Priloge 3 Uredbe (drugi odstavek 11. člena Uredbe). Vlada RS prvič objavi rezultate sortirnih analiz iz prvega odstavka 11. člena Uredbe do 30. septembra 2023 (prvi odstavek 38. člena Uredbe).		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE

č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Gradivo ne vpliva na prilive ali odlive iz državnega proračuna.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.		NE
Gradivo je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE		
Gradivo ni tako, da bi ga bilo treba poslati združenjem občin.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Tovrstnega gradiva ni treba objaviti na spletni strani.		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		NE
mag. Bojan KUMER MINISTER		

PREDLOG
(EVA 2023-2570-0071)

Na podlagi prvega odstavka 11. člena in prvega odstavka 38. člena Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list RS, št. 132/22) je Vlada Republike Slovenije sprejela

SKLEP

o določitvi povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh za obdobje od 2023 do 2026

I

S tem sklepom se za obdobje od 2023 do 2026 določajo povprečni deleži odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, pridobljeni na podlagi izvedene sortirne analize smeti.

II

(1) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema zbiranja smeti (koši) pri obveznih občinskih gospodarskih javnih službah čiščenja in vzdrževanja javnih površin so za:

– posode za živila	1,88 %,
– zavitke in ovoje	1,54 %,
– vsebnike za pijačo	8,45 %,
– lončke za pijačo	1,90 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,44 %,
– tobačne izdelke	0,42 %.

(2) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema čiščenja javnih površin (pometi) pri obveznih občinskih gospodarskih javnih službah čiščenja in vzdrževanja javnih površin so za:

– posode za živila	0,12 %,
– zavitke in ovoje	0,17 %,
– vsebnike za pijačo	1,11 %,
– lončke za pijačo	0,15 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,02 %,
– vlažilne robčke	0,02 %,
– balone	0,00 %,
– tobačne izdelke	0,17 %.

III

(1) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema zbiranja smeti (koši) pri upravljavcu avtocest in hitrih cest DARS so za:

– posode za živila	2,52 %,
– zavitke in ovoje	1,73 %,
– vsebnike za pijačo	11,94 %,
– lončke za pijačo	4,70 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,48 %,
– tobačne izdelke	0,59 %.

(2) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema čiščenja javnih površin (pometi) pri upravljavcu avtocest in hitrih cest DARS so za:

– posode za živila	0,84 %,
– zavitke in ovoje,	1,03 %,
– vsebnike za pijačo	8,29 %,
– lončke za pijačo	1,78 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,24 %,
– vlažilne robčke	0,53 %,
– balone	0,00 %,
– tobačne izdelke	0,12 %.

IV

(1) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema zbiranja smeti (koši) pri upravljavcu državnih cest DRSI so za:

– posode za živila	1,33 %,
– zavitke in ovoje	0,94 %,
– vsebnike za pijačo	8,61 %,
– lončke za pijačo	1,03 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,28 %,
– tobačne izdelke	0,13 %.

(2) Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh iz javnega sistema čiščenja javnih površin (pometi) pri upravljavcu državnih cest DRSI so za:

– posode za živila	2,07 %,
– zavitke in ovoje	1,00 %,
– vsebnike za pijačo	10,28 %,
– lončke za pijačo	1,15 %,
– lahke plastične nosilne vrečke	0,28 %,
– vlažilne robčke	0,27 %,
– balone	0,00 %,
– tobačne izdelke	0,05 %.

IV

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, 6. september 2023
EVA 2023-2570-0071

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I UVOD

Pravna podlaga za določitev deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo sta prvi odstavek 11. člena in prvi odstavek 38. člena Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list RS, št. 132/22; v nadaljnjem besedilu: uredba).

II VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV

Uredba prenaša določbe Direktive (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje v notranji pravni red.

Uredba je izdana na podlagi šestega odstavka 24. člena in prvega odstavka 320. člena Zakona o varstvu okolja 2 (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) ter enajstega in štirinajstega odstavka 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20, 44/22 ZVO-2 in 81/22 – skl. US).

Z Uredbo se urejajo posamezni cilji in ukrepi za posamezne plastične proizvode za enkratno uporabo in ribolovno orodje, ki vsebujejo plastiko, ter cilji in ukrepi za odpadke, ki nastanejo iz teh proizvodov, skupen cilj pa so zmanjšanje onesnaževanja okolja z odpadki iz teh proizvodov ter smotrna zasnova in raba teh proizvodov. Uredba z namenom zmanjšanja onesnaževanja okolja, zlasti morskega, določa ukrepe za najpogostejše najdene plastične proizvode za enkratno uporabo na obalah oceanov v EU in za ribolovno opremo, ki vsebuje plastiko.

Za proizvajalce, ki dajejo na trg v RS plastične proizvode za enkratno uporabo iz dela C priloge 1 uredbe, ki so vsebniki pijač do treh litrov (v nadaljnjem besedilu: vsebniki pijač), lahke plastične nosilne vrečke, zavitki in ovoji, lončki za pijače, posodice za živila, vlažilni robčki, baloni, tobačni izdelki s filtri in filtri, ki se tržijo za uporabo s tobačnimi izdelki (v nadaljnjem besedilu: tobačni izdelki), uredba določa sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: sistem PRO) s skupinskim izpolnjevanjem obveznosti.

Proizvajalci, ki dajejo na trg v RS prej omenjene proizvode, bodo morali v okviru sistema PRO javnim sistemom za čiščenje javnih površin plačevati stroške čiščenja okolja zaradi odvrženih smeti, ki izvirajo iz teh proizvodov ter naknadnega prevoza in obdelave teh smeti, pa tudi stroške zbiranja in poročanja podatkov o proizvodih, danih na trg v RS, in pridobivanja podatkov o nastalih odpadkih iz teh proizvodov.

Javni sistemi za čiščenje okolja zaradi odvrženih smeti so:

- obvezne občinske gospodarske javne službe čiščenja in vzdrževanja javnih površin v skladu s 6. točko prvega odstavka 233. člena ZVO-2 (v nadaljnjem besedilu: IJS občine);
- upravljavec avtocest in hitrih cest Družba za avtoceste Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DARS);
- Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: DRSI) kot upravljavec preostalih državnih cest, ki niso v upravljanju DARS.

Ker je z uredbo predpisano skupinsko izpolnjevanje obveznosti PRO, sorazmerni delež stroška čiščenja okolja zaradi smetenja plača nosilec skupnega načrta, ki ga je proizvajalec v skladu s sedmim odstavkom 14. člena uredbe pooblastil za skupno izpolnjevanje obveznosti PRO.

Za pregledno in sorazmerno porazdelitev stroškov čiščenja smetenja med proizvajalci je v prvem odstavku 11. člena uredbe predpisana metodologija izračuna teh stroškov, ki temelji na deležu odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh in jih vlada objavlja v tem sklepu ter deležu plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, danih na trg v Republiki Sloveniji, katerih podatki bodo znani v prvi tretjini leta 2024.

Povprečni deleži odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh se upoštevajo prva tri leta po uveljavitvi te uredbe (torej za leta 2023, 2024 in 2025), ki jih z izvedbo sortirne analize smeti pridobi Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in jih na podlagi 38. člena uredbe do 30. septembra 2023 objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Za določitev deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v smeteh je ministrstvo prek javnega naročila izbralo laboratorij, ki ima pridobljeno akreditacijo za vzorčenje odpadkov v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025.

Sortirna analiza smeti je bila izvedena v zimskem in pomladno-poletnem obdobju v letu 2023 pri izvajalcih obvezne občinske gospodarske javne službe čiščenja in vzdrževanja javnih površin ter pri upravljalcih državnih cest.

Metodologija za določitev vzorčnih mest za analizo sestave smeti je temeljila na razdelitvi oziroma stratifikaciji glede na: časovno obdobje (sezonski dejavniki), prostorsko tipologijo ter obstoječe stanje zbiranja in čiščenja smeti na javnih površinah glede na stopnjo urbanizacije in pri javnih površinah državnih cest glede na razporejenost počivališč in prometne obremenitve glede na povprečni letni dnevni promet.

Tako je območje vzorčenja pri izvajalcih obveznih gospodarskih javnih služb glede na prej omenjena merila določeno na 46 območij vzorčenja, pri upravljalcih državnih cest pa na 13 območij vzorčenja na oziroma ob avtocesti in osem območij vzorčenja na ali ob regionalnih cestah, pri čemer je vzorčenje za izdelavo sortirne analize smeti potekalo posebej za smeti iz košev in posebej za smeti iz pometov z javnih površin. Odvzetih in analiziranih je bilo skupno 300 vzorcev smeti.

Metodologija za izvedbo sortirnih analiz smeti temelji na prvem odstavku 11. člena in podpoglavja 3.1. priloge 3 uredbe.

Iz rezultatov sortirnih analiz pri obvezni občinski gospodarski javni službi za urejanje in čiščenje javnih površin (v nadaljnjem besedilu: IJS občine) ter pri upravljalcih državnih cest so bili izračunani povprečni deleži posameznega odpadnega plastičnega proizvoda za enkratno uporabo. Posebej je bila sestava smeti določena za odpadke v koših in posebej v pometih z javnih površin.

Rezultati povprečnih deležev odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo za posamezne upravljalce javnih površin so prikazani v spodnji preglednici.

	Posode za živila	Zavitki in ovoji	Vsebniki za pijačo	Lončki za pijačo	Lahke plastične nosilne vreče	Vlažilni robčki	Baloni	Tobačni izdelki

IJS občine koši	1,88	1,54	8,45	1,90	0,44	/	/	0,42
IJS občine pometi	0,12	0,17	1,11	0,15	0,02	0,02	0,00	0,17
DARS koši	2,52	1,73	11,94	4,70	0,48	/	/	0,59
DARS pometi	0,84	1,03	8,29	1,78	0,24	0,53	0,00	0,12
DRSI koši	1,33	0,94	8,61	1,03	0,28	/	/	0,13
DRSI pometi	2,07	1,00	10,28	1,15	0,28	0,27	0,00	0,05